

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын Ерөнхий боловсролын арван зургаа дугаар сургуулийн
2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2024/116/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Орхон аймаг
2024 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

“Төгс Нотолгоо аудит” ХХК-ийн захирал: Г.Цэцэгмаа
Утас: 99889665 Цахим хаяг: tugsnotolgooaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2024.08.25 № 77

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын арван зургаа дугаар сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын арван зургаа дугаар сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын арван зургаа дугаар сургуулийн 2023 оны үйл ажиллагааны зарцуулах баталсан төсөв, төвлөрүүлэх орлогыг бүрэн төвлөрүүлж, төсвийг 9.2 хувиар хэмнэж, төсвийн гүйцэтгэл 90.8 хувьтай тайлагнаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажилласан байна.

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл өмнөх оны үлдэгдлээс 107,633.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн үлдэгдлийг улсын төсөвт төвлөрүүлдэггүй болсонтой холбоотой байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албан хаагчийн цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 17.3 хувиар өсөж, төсвийн хуваарийг 9 удаа өөрчлөн, 2023 оны 12 дугаар сарын 25-нд сүүлийн хуваарийг баталж, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өсөхөд нөлөөлсөн байна.

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>115,397,529.39</u>	<u>229,325,332.63</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	22,770,127.67	130,403,768.78
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	22,770,127.67	130,403,768.78
3121	Төгрөг	22,770,127.67	130,403,768.78
31211	Төрийн сангийн харилцах	22,646,836.68	130,280,477.79
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	123,290.99	123,290.99
33	АВЛАГА	2,485,411.18	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	595,549.71	-
335	Бусад авлага	1,889,861.47	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,889,861.47	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	90,141,990.54	98,921,563.85
351	Түүхий эд материал	50,660,292.81	48,883,232.81
35110	Тусгай зориулалттай материал	50,660,292.81	48,883,232.81
354	Хангамжийн материал	39,481,697.73	50,038,331.04
35410	Бичиг хэргийн материал	192,660.00	33,000.00
35420	Аж ахуйн материал	308,200.00	165,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	38,980,837.73	49,840,331.04
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,054,395,560.02</u>	<u>2,067,088,326.10</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,054,395,560.02	2,067,088,326.10
392	Биет хөрөнгө	1,777,035,423.35	1,794,208,326.10
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,434,630,221.70	1,434,630,221.70
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(131,742,639.90)	(175,656,853.20)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	179,609,418.50	246,184,418.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(66,119,589.43)	(97,486,111.62)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	70,964,354.15	174,107,688.15
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,287,879.89)	(39,925,020.15)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,601,828.72	3,601,828.72
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,557,326.25)	(2,076,435.00)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	342,038,985.00	342,038,985.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,101,949.25)	(91,210,396.00)
393	Биет бус хөрөнгө	277,360,136.67	272,880,000.00
39301	Програм хангамж	8,286,300.00	8,286,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,056,163.33)	(7,536,300.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	272,130,000.00	272,130,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,169,793,089.41</u>	<u>2,296,413,658.73</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>3,847,093.68</u>	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,847,093.68	-
413	Өглөг	3,847,093.68	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	3,847,093.68	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,165,945,995.73</u>	<u>2,296,413,658.73</u>

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,165,945,995.73	<u>2,296,413,658.73</u>
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	272,130,000.00	272,130,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	965,651,860.91	1,096,119,523.91
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	965,651,860.91	965,651,860.91
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	130,467,663.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	928,164,134.82	928,164,134.82
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,169,793,089.41</u>	<u>2,296,413,658.73</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,398,778,281.27	1,629,730,878.31
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,165,444,281.27	176,596,778.31
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,165,444,281.27	176,596,778.31
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	23,323,840.00	3,016,126.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	2,342,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,338,840.00	673,326.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	19,985,000.00	-
120005	Түрээсийн орлого	1,886,200.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан - Үндсэн хөрөнгө	2,049,845,160.73	154,316,834.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан - Бараа материал	90,389,080.54	19,263,818.31
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,233,334,000.00	1,453,134,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,116,097,600.00	1,392,484,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1,392,484,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,116,097,600.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	117,236,400.00	60,649,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	117,236,400.00	60,649,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,251,489,997.95	1,499,263,215.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,251,489,997.95	1,499,263,215.31
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,162,616,385.19	1,415,469,701.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	867,063,663.58	1,020,500,628.13
210101	Үндсэн цалин	632,806,910.58	764,642,183.95
210102	Нэмэгдэл	175,886,626.00	210,798,726.61
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	760,800.00	-
210104	Урамшуулал	57,609,327.00	45,059,717.57
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	107,019,453.32	125,829,506.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	73,537,944.10	87,321,152.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,630,762.07	10,148,362.79
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,871,068.70	9,041,901.14
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,632,256.19	1,753,210.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,347,422.26	17,564,878.88
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,268,714.87	46,793,953.87

210301	Гэрэл, цахилгаан	7,616,521.19	9,964,011.47
210302	Түлш, халаалт	29,588,893.68	25,216,223.58
210303	Цэвэр, бохир ус	8,063,300.00	11,613,718.82
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,522,720.00	5,911,385.00
210401	Бичиг хэрэг	742,030.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	66,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,714,690.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	5,911,385.00
2105	Нормативт зардал	320,475.00	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	320,475.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,000,000.00	3,738,000.00
210604	Урсгал засвар	17,000,000.00	3,738,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,422,200.00	7,017,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,886,200.00	2,342,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,536,000.00	4,675,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,999,158.42	205,678,427.92
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,605,955.29	22,850,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,812,180.00	13,821,860.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	70,581,023.13	169,006,067.92
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	88,873,612.76	83,793,513.92
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	81,537,900.00	74,746,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	69,724,500.00	74,746,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,813,400.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,335,712.76	9,047,013.92
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,335,712.76	9,047,013.92
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>2,147,288,283.32</u>	<u>130,467,663.00</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>2,147,288,283.32</u>	<u>130,467,663.00</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1,242,561,255.00</u>	<u>1,456,150,226.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	<u>5,225,040.00</u>	<u>3,016,126.00</u>
120	Нийтлэг татварын бус орлого	<u>5,225,040.00</u>	<u>3,016,126.00</u>
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	<u>3,338,840.00</u>	<u>3,016,126.00</u>
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	2,342,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,338,840.00	673,326.00
120005	Түрээсийн орлого	1,886,200.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>1,237,336,215.00</u>	<u>1,453,134,100.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	<u>1,116,097,600.00</u>	<u>1,392,484,300.00</u>
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1,392,484,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,116,097,600.00	-

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	117,236,400.00	60,649,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	117,236,400.00	60,649,800.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	4,002,215.00	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	4,002,215.00	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,183,302,418.32</u>	<u>1,325,404,584.89</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,183,302,418.32	1,325,404,584.89
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,096,447,005.56	1,239,592,870.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	867,063,663.58	1,017,755,101.29
210101	Үндсэн цалин	632,806,910.58	737,566,799.78
210102	Нэмэгдэл	175,886,626.00	235,128,583.94
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	760,800.00	-
210104	Урамшуулал	57,609,327.00	45,059,717.57
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	107,019,453.32	127,979,483.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	73,537,944.10	87,249,207.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,630,762.07	10,256,453.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,871,068.70	9,071,187.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,632,256.19	1,943,172.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,347,422.26	19,459,462.12
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,329,683.66	46,732,986.08
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,506,382.66	8,074,150.00
210302	Түлш, халаалт	27,760,001.00	27,045,117.26
210303	Цэвэр, бохир ус	8,063,300.00	11,613,718.82
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,376,290.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,376,290.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,000,000.00	4,869,800.00
210604	Урсгал засвар	17,000,000.00	4,869,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,424,415.00	7,017,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,886,200.00	2,342,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,002,215.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,536,000.00	4,675,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,233,500.00	35,237,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,179,500.00	21,575,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,054,000.00	13,662,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	86,855,412.76	85,811,713.92
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	79,519,700.00	76,764,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	67,706,300.00	76,764,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,813,400.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,335,712.76	9,047,013.92
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,335,712.76	9,047,013.92
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>59,258,836.68</u>	<u>130,745,641.11</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	37,112,000.00	23,112,000.00

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	37,112,000.00	23,112,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	37,112,000.00	23,112,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	37,112,000.00	23,112,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(37,112,000.00)	(23,112,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	22,146,836.68	107,633,641.11
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		22,770,127.67
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	22,770,127.67	130,403,768.78

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2022оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	272,130,000.00	928,164,134.82	533,138,329.60	1,733,432,464.42
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,699,394,748.54	1,699,394,748.54
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	272,130,000.00	928,164,134.82	533,138,329.60	1,733,432,464.42
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	2,131,908,279.85	2,131,908,279.85
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	272,130,000.00	928,164,134.82	965,651,860.91	2,165,945,995.73
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл				-
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				-
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	130,467,663.00	148,502,085.42
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	272,130,000.00	928,164,134.82	1,096,119,523.91	2,296,413,658.73

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,489,633,800.00	1,339,469,570.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,466,521,800.00	1,316,357,570.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,378,772,600.00	1,239,592,870.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,101,049,700.00	1,017,755,101.29
210101	Үндсэн цалин	754,128,500.00	737,566,799.78
210102	Нэмэгдэл	296,401,000.00	235,128,583.94
210104	Урамшуулал	50,520,200.00	45,059,717.57
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	137,631,300.00	127,979,483.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	93,589,300.00	87,249,207.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,010,500.00	10,256,453.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,808,400.00	9,071,187.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,202,100.00	1,943,172.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,021,000.00	19,459,462.12
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,447,800.00	46,732,986.08
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,044,500.00	8,074,150.00
210302	Түлш, халаалт	32,542,000.00	27,045,117.26
210303	Цэвэр, бохир ус	22,861,300.00	11,613,718.82
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,000,000.00	4,869,800.00
210604	Урсгал засвар	5,000,000.00	4,869,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,162,100.00	7,017,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,054,000.00	2,342,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,108,100.00	4,675,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	52,481,700.00	35,237,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,819,500.00	21,575,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,662,200.00	13,662,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	87,749,200.00	76,764,700.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	87,749,200.00	76,764,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	87,749,200.00	76,764,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	23,112,000.00	23,112,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	23,112,000.00	23,112,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	23,112,000.00	23,112,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,472,548,900.00	1,456,150,226.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,392,484,300.00	1,392,484,300.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,392,484,300.00	1,392,484,300.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	75,447,800.00	60,649,800.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	75,447,800.00	60,649,800.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	4,616,800.00	3,016,126.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,054,000.00	2,342,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,562,800.00	673,326.00

4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		22,770,127.67
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		130,403,768.78

Гурав. Аудитын илрүүлэлт: /Илрүүлсэн буруу илэрхийллийн товч утга, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал /хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал, залруулсан алдаа, төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж/

Аудитаар нийт 19,093.5 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 19,093.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтийг 2,286.6 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан
- Хандив тусламж болон үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогыг санхүүгийн тайланд 10,859.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн.
- Тайлант онд акталсан 5,911.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг тодууллага тайланд зарцуулснаар тайлагнасан нь УСНББОУС 1, 2, 17 болон аудитын ангилал, үнэлгээ хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул санхүүгийн тайланд залруулав.

Аудитаар нийт 1,240.2 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 1,154.4 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 85.9 мянган төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж хүргүүлээ.

5.1 Төлбөрийн акт

Ажилчдад үндсэн цалинг амралтын цалинтай давхардуулан 1,154.4 мянган төгрөгийн цалин олгосон тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалин хөлсний тооцоололтой холбоотой

Илрүүлэлт:

Тайлант онд ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг цалингийн зардлаас бүлэг хооронд 85.9 мянган төгрөгөөр гүйлгэн зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2018 оны 134 дүгээр тушаалын хавсралтаар баталсан “Төсвийн захирагчийн төсөвт зохицуулалт хийх тухай журам”, 2021 оны 190 дүгээр тушаалын хавсралтаар баталсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Цалин хөлстэй холбоотой тайлан, мэдээг үнэн зөв тайлагнаж байх.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

2. Цалин хөлсний тооцоололтой холбоотой.

Илрүүлэлт:

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 159 талбарын мэдээллээс төсвийн байгууллагын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан, дараа жилийн төсвийн төсөл, байгууллагын батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт 4 мэдээллийг хугацаа хоцроон мэдээлсэн байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1-д “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ”, 6.1.1-д “тухайн жилийн төсөв, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөлтийг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор” 6.1.3-д “дараа жилийн төсвийн төслийг жил бүрийн 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор” 6.4-д “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ”, 6.4.7-д “байгууллагын батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт” мэдээлнэ гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд мэдээлж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
16-р сургууль	1	2,286.6					1	2,286.6				
	1	10,859.5					1	10,859.5				
	1	5,911.4					1	5,911.4				
Дүн	3	19,093.5					3	19,093.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
16-р сургууль	1	1,154.4	1	1,154.4								
	1	85.9					1	85.9				
Дүн	2	1,240.2	1	1,154.4			1	85.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

